

Una vall molt concentrada

JORDI DALMAU > TEXT I FOTO

La Vall d'en Bas és guardiola de molta història. Puigsacalm, Falgars, el Corb i Llancers són serres que l'encerclen, li porten aigua i li regaleny alta estètica, com el salt de la Coromina, el del Sallent, la gorga del Gurb, i molts més noms. L'espai es converteix en vertadera joia del paisatge gironí. Moltes nissagues han fet aquí arrels, casals i episodis transcendentals; el Mallol recorda que era capital del vescomtat de Bas; els Hostalets fan memòria del camí ral d'Olot a Vic, com a parada i fonda. La vall és una herència de quan als senyors de les pairalies se'ls coneixia com a aloers, i de quan dir remences significava pagesos i vassalls que anaven de dret a la història de Catalunya.

Penetrem el paisatge solemne i a les dates de més cap aquí. L'any 1968 aquesta vall pren la majúscula, Vall d'en Bas, com a municipi que concentra quatre pobles: Sant Esteve d'en Bas, Sant Privat d'en Bas, Joanetes i la Pinya. La vitalitat d'aquella integració de pobles queda ben palesa perquè el 1970 es realitza aquí un procediment administratiu pioner a les comarques gironines, únic fins ara: la «concentració parcel·lària». És una reorganització de la propietat privada de les explotacions agrícoles, que tenien molts propietaris de parcel·les petites. Aquell any 1970 a la Vall d'en Bas es treballaven 1.500 hectàrees que eren a mans de més de 500 propietaris. Un propietari d'aquests podia tenir camps de conreu, separats i petits, escampats per la vall, i amb la reorganització del conjunt podrà posseir un sol camp, gran, equivalent en valor, i tindrà més comoditat de desplaçaments de persones i de maquinària. Amb la concentració parcel·lària es millora tota la feina a la Vall d'en Bas. La realització pràctica del procés va ser llarga i meticulosa, tota una novetat, una especialització del Servei del Cadastre. Conseqüència de la concentració parcel·lària va ser la construcció d'una nova xarxa viària, que ara té uns 20 km entre carreteres i camins.

La història d'aquest país és per anar-la construint, viure-la i escriure'n la crònica; algú sempre la llaura amb tota la intel·ligència. Aquí, a la Vall d'en Bas, tot això es pot contemplar, paisatge endins.

